

Özel Bir Canlı: Deve

Develeri "*özel birer canlı*" yapan özellikleri, en ağır şartlardan bile etkilenmeyen vücut yapılarıdır. Sırtlarında yüzlerce kg ağırlık taşıyarak, açlık ve susuzluğa dayanıp günlerce yol katedebilirler.

Develerin bütün vücudunu kaplayan sık tüyler, çölün yakıcı güneşinin derilerine ulaşmasına engel olur. Bu tüyler, aynı zamanda soğukta da hayvanın vücudunun ısınmasını sağlar.

70°C'lik sıcaklıktan etkilenmeyen çöl develerinin gözlerinde iki kat kirpik bulunur. Kirpikler, kapan gibi içiçe geçerek, gözü şiddetli kum fırtınalarına karşı tam bir korumaya alır. Bunun yanında, develer burun deliklerini de kum girmesini engellemek için kapatabilirler.

Hayvanların çoğu, böbreklerinde biriken üre kana karıştığı anda zehirlenerek ölür. Oysa develer, vücutlarında oluşan üreyi defalarca karaciğerlerinden geçirerek, sudan ve besinlerden maksimum derecede istifade edebilmektedirler.

Develerin kan ve hücre yapısı da, çöl şartlarında uzun süre susuz yaşayabilmelerini sağlayabilecek şekildedir. Bu canlıların vücutlarındaki hücre duvarları, hücrelerinin fazla su kaybetmesini engelleyecek bir yapıdadır. Kan yapısı ise, devenin vücudunda su minimuma indiğinde bile kan akışında bir ağırlaşmaya olanak vermeyecek biçimdedir. Ayrıca kanında, susuzluğa dayanıklılığı arttıran albümin enzimi, diğer canlılardan daha fazla miktarda bulunmaktadır.

Develerin bu koşullarda yaşayabilmelerine yardımcı olan bir başka destekleyicileri de hörgüçleridir. Hörgüçlerde vücut ağırlığının beşte biri kadar yağ depo edilmiştir. Devenin vücudunda yağın tek bir noktada toplanması, vücudun -yağa bağlı olarak- her yerinden yoğun oranda su atılmasını engeller. Bu da devenin suyu minimum oranda kullanmasını sağlar.

Bir hörgüçlü deve, normalde günde 30-50 kg besin alabilirken, zor şartlarda günde sadece 2 kg kuru otları bir ay boyunca yaşayabilmektedir. Devenin ağız ve dudak yapısı, bir ayakkabı kösesini delecek kadar sivri dikenleri bile rahatlıkla yiyebileceği şekildedir. Dört yüzlü midesi ve sindirim sistemi ise herşeyi öğütebilecek kadar güçlüdür. Öyle ki deve, normalde yiyecek sınıfına girmeyen kauçuk gibi maddelerden bile istifade edebilir.

Kuşkusuz kurak ortamlarda develerin hayatlarını kolaylaştıracak son derece önemli özelliklere sahip olmaları oldukça büyük bir önem taşımaktadır. Nitekim Kuran'daki birçok ayette, Allah'ın her yarattığının bir ayet, bir başka ifadeyle, '**bir delil ve ibret**' olduğuna dikkat çekilmektedir. Yüce Allah, devenin yaratılışındaki mükemmelliği bir ayette şu şekilde bildirmiştir:

"Bakmıyorlar mı o deveye; nasıl yaratıldı? Göğesi, nasıl yükseltildi? Dağlara; nasıl oturtulup- kuruldu? Yere; nasıl yayılıp-döşendi? Artık sen, öğüt verip -hatırlat. Sen, yalnızca öğüt verici, bir hatırlatıcısın."
(Ğaşiye Suresi, 17-21)

<https://www.harunyahya.info/makaleler/ozel-bir-canli-deve>